
ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P8_TA(2017)0045

Гватемала, по-специално положението на защитниците на правата на човека

Резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2017 г. относно Гватемала, по-специално положението на защитниците на правата на човека (2017/2565(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека и конвенциите на ООН за правата на човека и факултативните протоколи към тях,
- като взе предвид Европейската конвенция за правата на човека, Европейската социална харта и Хартата на основните права на ЕС,
- като взе предвид Европейския консенсус за развитие от декември 2005 г.,
- като взе предвид предишните си резолюции относно нарушенията на правата на човека, включително относно разискванията по случаи на нарушения на правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава,
- като взе предвид своите резолюции от 15 март 2007 г. относно Гватемала¹ и от 11 декември 2012 г.² относно Споразумението за асоцииране между ЕС и Централна Америка,
- като взе предвид посещението на своята подкомисия по правата на човека в Мексико и Гватемала през февруари 2016 г. и нейния окончателен доклад,
- като взе предвид доклада за посещението на делегацията за връзки с държавите от Централна Америка в Гватемала и Хондурас през периода 16—20 февруари 2015 г.,
- като взе предвид своята резолюция от 21 януари 2016 г. относно приоритетите на ЕС за заседанията на Съвета на ООН по правата на човека през 2016 г.³,

---

¹ ОВ С 301 Е, 13.12.2007 г., стр. 257.

² ОВ С 434, 23.12.2015 г., стр. 181.

³ Приети текстове, P8_TA(2016)0020.

- като взе предвид доклада на специалния докладчик на ООН относно глобалните заплахи, пред които са изправени защитниците на правата на човека, както и относно положението на жените, защитници на правата на човека,
- като взе предвид годишния доклад от 2016 г. на върховния комисар по правата на човека на ООН относно дейностите на неговата служба в Гватемала,
- като взе предвид неотдавнашното посещение на специалния представител на ЕС по правата на човека в Гватемала,
- като взе предвид Пакта на ООН за граждански и политически права от 1966 г.,
- като взе предвид Плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията за периода (2015—2019 г.),
- като взе предвид пътната карта на ЕС за 2014—2017 г. за работа с гражданското общество в страните партньори,
- като взе предвид насоките на ЕС за закрила на защитниците на правата на човека и стратегическата рамка относно правата на човека, която поема ангажимент за защитниците на правата на човека
- като взе предвид Резолюция № 26/9 на Съвета на ООН по правата на човека от 26 юни 2014 г., с която Съветът на ООН по правата на човека реши да създаде отворена междуправителствена работна група с цел изготвяне на правно обвързващ международен инструмент, който да регулира дейността на транснационалните корпорации и други стопански предприятия в областта на правата на човека,
- като взе предвид Конвенцията относно коренното население и населението, водещо племенен начин на живот в независимите страни (Конвенция № 169 на МОТ) от 1989 г.,
- като взе предвид клаузите за правата на човека от Споразумението за асоцииране ЕС-Централна Америка и от Споразумението за партньорство и сътрудничество между ЕС и Централна Америка (СПС), което е в сила от 2013 г.,
- като взе предвид многогодишната индикативна програма за периода 2014-2020 г. за Гватемала и ангажимента си за допринасяне за решаването на конфликтите, за мир и сигурност,
- като взе предвид програмите на Европейския съюз за подкрепа за сектора на правосъдието в Гватемала, в частност SEJUST,
- като взе предвид присъдата на Междоамериканския съд по правата на човека от 2014 г. (*Human rights defenders et al. c/y Guatemala*) и доклада на Междоамериканската комисия по правата на човека относно положението на правата на човека в Гватемала OEA/Ser.L/V/II. Док. 43/15) от 31 декември 2015 г.,
- като взе предвид член 25 от Правилника за дейността относно механизма за предпазни мерки на Междоамериканската комисия по правата на човека,

- като взе предвид заключенията на Съвета от 2009 г. относно подкрепата за демокрацията в рамките на външните отношения на Европейския съюз,
  - като взе предвид насоките на Съвета от 2009 г. относно правата на човека и международното хуманитарно право,
  - като взе предвид декларацията от 9 декември 2016 г. на върховния представител Федерика Могерини от името на ЕС по случай Деня на правата на човека, 10 декември 2016 г.
  - като взе предвид изявлението на говорителя на ЕСВД от 17 август 2016 г. относно защитниците на правата на човека в Гватемала,
  - като взе предвид Декларацията от Санто Доминго, приета на министерската срещу между ЕС и CELAC на 25-26 октомври 2016 г.,
  - като взе предвид изявлението от 1 февруари 2017 г. на групата на тринадесетте относно укрепването на принципите на правовата държава и борбата срещу корупцията и безнаказаността,
  - като взе предвид член 2, член 3, параграф 5, член 18, член 21, 27 и член 47 от Договора за Европейския съюз и член 208 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
  - като взе предвид член 135 от своя правилник,
- А. като има предвид, че Гватемала ЕС е третият по големина получател на двустранна помощ за развитие от ЕС в Централна Америка, възлизаща на 187 милиона евро за периода 2014-2020 г., съсредоточена върху сигурността на прехраната, решаването на конфликти, мира, сигурността и конкурентоспособността;
- Б. като има предвид, че Гватемала е стратегически разположена върху маршрута на доставките на наркотици и нелегалната миграция между Централна Америка и Съединените щати; като има предвид, че гватемалските граждани продължават да бъдат втората по големина група на депортирани от САЩ; като има предвид, че десетилетията на вътрешен конфликт, високото равнище на бедност и дълбоко вкоренената култура на безнаказаност са довели до устойчиво равнище на насилие и заплахи за сигурността в Гватемала; като има предвид, че цялото общество е засегнато от високи равнища на престъпност, но по-конкретно защитниците на правата на човека, неправителствените организации и местните органи;
- В. като има предвид, че 2017 г. бележи 20-ата годишнина на Споразуменията за мир в Гватемала; като има предвид, че борбата срещу безнаказаността, включително сериозните престъпления, извършени по време на предишни недемократични режими, е от съществено значение; като има предвид гватемалските органи трябва да изпратят ясно послание до конкретните извършители и лицата, замислили актове на насилие срещу защитници на правата на човека, че тези действия няма да останат ненаказани;

- Г. като има предвид, че между януари и ноември 2016 г. четиринадесет убийства и седем опита за убийства на защитници на правата на човека в Гватемала бяха регистрирани от Отдела за защита на правата на човека в Гватемала (UDEFEQUA); като има предвид, че според същите източници през 2016 г. е имало общо 223 нападения срещу защитници на правата на човека, включително 68 нови съдебни дела, образувани срещу защитници на правата на човека; като има предвид, че защитници на околната среда и защитници на поземлените права, както и тези, работещи в областта на правосъдието и безнаказаността, най-често са били сред целевите категории защитници на правата на човека;
- Д. като има предвид, че през 2017 г. вече са убити защитниците на правата на човека Лаура Леонор Васкес Пинета и Себастиан Алонсо Хуан, както и журналистите, за които има данни, че са убити през 2016 г., Виктор Валдес Кардона, Диего Естебен Гаспар, Роберто Саласар Бараона и Уинстън Леонардо Тунчес Кано;
- Е. като има предвид, че положението на правата на човека продължава да е много сериозно; като има предвид, че положението на жените и коренното население, особено тези, защитаващи правата на човека, както и на мигрантите, е повод за сериозна загриженост, както и други въпроси като достъпът до правосъдие, условията в затворите, действията на полицията и твърденията за изтезания, утежнени от широко разпространената корупция, колюзия и безнаказаност;
- Ж. като има предвид, че Гватемала е ратифицирала Конвенция №169 на МОТ относно коренното население и племенните народи и Конвенция № 87 на МОТ за синдикалната свобода и закрилата на правото на синдикално организиране; като има предвид, че са налице някои положителни признаци, като например създаването на Mesa Sindical del Ministerio Público; като има предвид, че законодателството на Гватемала не включва задължение за предварително, свободно и информирано допитване до общностите на коренното население, както е посочено в Конвенция №169 на МОТ;
- З. като има предвид, че Междоамериканският съд по правата на човека издаде обвързваща присъда през 2014 г., призоваваща за обществена политика за закрила на защитниците на правата на човека; като има предвид, че финансиран от ЕС процес на консултации за създаването на горепосочената политика е вече в ход;
- И. като има предвид, че ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека се отнасят за всички държави и всички стопански предприятия, транснационални или други, независимо от техния размер, сектор, местонахождение, собственост и структура, въпреки че механизмите за контрол и санкциониране продължават да бъдат предизвикателство при прилагането на ръководните принципи на ООН в световен мащаб; като има предвид, че положението на правата на човека в Гватемала ще бъде преразгледано през ноември 2017 г. в рамките на механизма за всеобщ периодичен преглед (ВПП) за Съвета по правата на човека (СПЧ);
- Й. като има предвид, че омбудсманът по правата на човека в Гватемала, прокуратурата и съдебната власт са предприели важни стъпки срещу безнаказаността и за признаване на правата на човека;

- К. като има предвид, че Гватемала е предприела някои положителни стъпки като продължаване на мандата на CICIG (Международна комисия срещу безнаказаността в Гватемала) до 2019 г.; като има предвид, че през октомври 2016 г. предложение за конституционна реформа на сектора на правосъдието, наред с другото, въз основа на дискусиите на кръгла маса на гражданското общество, беше представено на Конгреса от председателите на изпълнителната власт, на Конгреса и на съдебната система на Гватемала, с цел укрепване на съдебната система въз основа на принципи като съдебна кариера, юридически плурализъм и независимост на съдебната система;
- Л. като има предвид, че целенасочена кампания на тормоз е възпрепятствала няколко емблематични дела за корупция и правосъдие в условия на преход, като защитниците на правата на човека, работещи в този контекст, включително съдии и адвокати, са изправени пред сплашвания и изфабрикувани съдебни жалби; като има предвид, че срещу Иван Веласкес, директор на международно признатата Международна комисия срещу безнаказаността в Гватемала (CICIG), също са повдигнати обвинения, и той е също така обект на текуща кампания по очерняне; като има предвид, че емблематични дела в областта на правосъдието в условия на преход продължават, като тези с Молиа Тайсен и CREOMPAZ, или тези относно корупцията в делата La Linea у Sorarachá, и други;
- М. като има предвид, че някои държави членки все още не са ратифицирали Споразумението за асоцииране ЕС-Централна Америка, което означава, че стълбът „политически диалог“ все още не е влязъл в сила; като има предвид, че правата на човека и принципите на правовата държава са в основата на външната политика на ЕС, наред с устойчивото икономическо и социално развитие;
1. осъжда най-категорично неотдавнашните убийства на Лаура Леонор Васкес Пинеда, Себастиан Алонсо Хуан и журналистите Виктор Валдес Кардона, Диего Естебан Гаспар, Роберто Саласар Бараона и Уинстън Леонардо Тунчес Кано, както и всяко от 14-те убийства на други защитници на правата на човека в Гватемала през 2016 г.; поднася своите искрени съболезнования на семействата и приятелите на всички тези защитници на правата на човека;
  2. изтъква своята загриженост, че продължаващите актове на насилие и липсата на сигурност имат негативно влияние върху възможността на защитниците на правата на човека да осъществяват своите дейности в пълна степен и свободно; отдава почит на всички защитници на правата на човека в Гватемала и призовава за незабавно, независимо, обективно и обстойно разследване на горепосочените и предишни убийства; изтъква, че активно гражданско общество е съществено, така че държавата на всички равнища да се отчита, да реагира, да приобщава и да бъде ефективна в по-голяма степен, и следователно да бъде по-легитимна;
  3. приветства усилията на Гватемала в борбата ѝ с организираната престъпност, изисква те да бъдат засилени и признава огромните трудности пред Гватемала при осигуряването на сигурност и свобода за всички нейни граждани в положение на структурно насилие като това, генерирано от наркотиците; призовава институциите на ЕС и неговите държави членки да предоставят технически и бюджетни средства на Гватемала в помощ на борбата ѝ срещу корупцията и организираната престъпност и да дадат приоритет на тези усилия в двустранните програми за сътрудничество;

4. припомня необходимостта от разработване на обществена политика за закрила на защитниците на правата на човека, както е посочено от Междумериканската комисия по правата на човека (IACHR) през 2014 г.; отбелязва наскоро започнатия национален диалог, призовава гватемалските органи да гарантират, че обществената политика се развива чрез процес на широко участие и е насочена към структурните причини, които увеличават уязвимостта на защитниците на правата на човека, и приканва бизнес общността да подкрепя тези усилия;
5. приветства решението на делегацията на ЕС в Гватемала за финансов принос за процеса на дискусия и на консултации относно такава програма и насърчава делегацията на ЕС да продължи подкрепата си за защитниците на правата на човека; призовава компетентните органи да изготвят и прилагат публична политика за защита на защитниците на правата на човека в тясно сътрудничество с широк кръг от заинтересовани участници, и да продължат по пътя на реформите в посока на независима съдебна власт, борбата срещу безнаказаността и укрепването на принципите на правовата държава;
6. призовава за незабавно и задължително прилагане на предпазните мерки, препоръчани от IACHR, и призовава органите да отменят решението, което едностранно премахва националните предохранителни мерки в полза на защитниците на правата на човека;
7. припомня резултатите от 93-те общностни консултации, предприети добросъвестно през 2014 и 2015 г.; припомня, че в момента е в ход процес на участие, и призовава гватемалските органи към ускоряване на процедурите с цел да се гарантира създаването на национален механизъм за свободни и информирани предварителни консултации, както е предвидено в Конвенция № 169 на МОТ; призовава правителството на Гватемала да започне по-широки социални консултации във връзка с водноелектрическите централи, проектите в областта на минното дело и нефтените компании, и призовава институциите на ЕС да гарантират, че нито една европейска помощ или подпомагане не насърчава или допуска проекти за развитие, без да отговарят на задължението за предварително, свободно и информирано допитване до общностите на коренното население;
8. приветства инициативата за реформа на правосъдната система, представена от изпълнителната, съдебната и законодателната власт до Конгреса, с цел допълнително развитие на професионална демократична съдебна система въз основа на ефективна независимост на съдебната система; призовава за съвместни усилия от страна на Конгреса на Република Гватемала, с цел приключване на съдебната реформа в нейната цялост и пълен интегритет през 2017 г.; за тази цел призовава гватемалските органи да заделят достатъчно финансови средства и човешки ресурси за съдебната система и по-специално за Главната прокуратура; подкрепя важната работа на Международната комисия срещу безнаказаността в Гватемала (CICIG);
9. приветства решението на първи състав на Апелативния съд, с което той отново потвърждава неприложимостта на давност по отношение на престъпленията на геноцид и на престъпленията срещу човечеството в съдебния процес срещу бившия диктатор г-н Риос Монт, като важна стъпка в борбата срещу безнаказаността;

10. призовава гватемалската държава да сътрудничи с механизма за всеобщ периодичен преглед и да предприеме всички подходящи мерки за прилагане на неговите препоръки;
11. призовава Европейския съюз да подкрепи на Главната прокуратура; категорично отхвърля всякакъв вид натиск, сплашване и влияние, което застрашава независимостта, правния плурализъм и обективност; насърчава гватемалските органи да продължат да засилват сътрудничеството между звеното за анализ на атаките срещу защитниците на правата на човека към Министерството на вътрешните работи и секцията по правата на човека на кабинета на главния прокурор;
12. призовава институциите на ЕС да работят в посока към сключването на международно обвързващи споразумения, които ще укрепят спазването на правата на човека, по-специално в случая на дружества със седалище в ЕС, извършващи дейност в трети държави;
13. призовава държавите-членки на ЕС, които все още не са направили това, бързо да ратифицират Споразумението за асоцииране ЕС—Централна Америка; призовава Европейския съюз и държавите членки да използват механизмите, предвидени в Споразумението за асоцииране и политически диалог, за да насърчат силно Гватемала да преследва амбициозна програма за правата на човека и за борбата срещу безнаказаността; призовава институциите на ЕС и държавите членки да отделят достатъчно средства и техническа помощ за изпълнението на тази задача;
14. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, Европейската служба за външна дейност, специалния представител на ЕС за правата на човека, Организацията на американските държави, Евро-латиноамериканската парламентарна асамблея, правителствата и парламентите на държавите членки, президента, правителството и парламента на Република Гватемала, СИЕГА и Централноамериканския парламент.